

СТАНОВИЩЕ

за дисертационния труд на Илияна Маринова Чоевска

„ФЕСТИВАЛИ НА „ТЕЖКАТА” МУЗИКА В БЪЛГАРИЯ. ВАЛИДИРАНЕ НА ЗНАНИЯ И УМЕНИЯ ЗА ТЯХНОТО ОРГАНИЗИРАНЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ“

за присъждане на образователната и научната степен “доктор”

от

Проф. д.н. Иван Димов Кабаков

Софийски университет „Св. Климент Охридски“ / ФФ

Катедра “История и теория на културата”

Професионално направление 3.1. Социология, антропология и науки за културата

Фестивалите на „тежката” музика в България не са от популярните обекти за изследване, но когато са обвързани с валидиране на знания и умения за тяхното организиране и реализация, те със сигурност задават интересна и оригинална изследователска перспектива. Дисертационният труд на Илияна Маринова Чоевска е провокиран от неефективно използвания потенциал на фестивалите на „тежката” музика и по-конкретно от „все по-честото им спиране и впоследствие прекратяване на ивентите в сферата след едно или няколко поредни издания, което поставя под съмнение техния обществен ефект.“ Поради това се налага „преосмисляне на ситуацията в бъдеще“ както и „търсене на причините и вариантите за преодоляване на проблемите, които са в основата на неустойчивостта на фестивалите“ (с.7 от Автореферата). В тази връзка валидирането на знания и умения, придобити чрез неформално и самостоятелно учене, което е относително ново явление за България, е припознато като възможно решение на част от проблемите пред които се изправят организаторите на фестивали на „тежката” музика. Това би трябвало да стане, според дисертанта, като се постигне баланс между децентрализирането на валидирането и активизиране на връзките между институциите в областта на образованието, които чрез непрекъснат обмен на информация и контрол трябва да изградят система за валидиране на знания, умения и компетентности в коментиранията област.

Структурата на изследването е изградена от увод, три глави, заключение и библиография с общ обем от 376 страници в които са включени и девет приложения. В дисертационния труд са използвани 203 библиографски източника, както и резултатите от проведеното проучване на специализираните медии за „тежка“ музика като за категоризиране на фестивалите в изследвания жанр са разгледани 115 заглавия.

Обектът на изследването - събитията, ориентирани към „тежката“ музика и неговия предмет - валидирането на знания и умения за организиране на специфични музикални фестивали в България, заедно с основната хипотеза, че фестивалите у нас не са устойчиви и поради тази причина е необходима промяна, са представени в *увода* на дисертационния труд. Освен тях в него подробно са разгледани използваните изследователски методи (с.4-7 от дисертационния труд) като акцента е поставен върху специфичната им употреба, както и върху тяхното място и значение при реконструиране на „картината“ на фестивалната активност в България и в частност в областта на „тежката“ музика. Подробно е аргументирана също така и възприетата структура на дисертационния труд с оглед на постигането на целите и задачите на коментираното изследване. В това отношение трябва да се посочи изключително прецизното обхващане на различните заинтересовани страни и участници в процеса на организиране на фестивали на „тежката“ музика в България (с.4-7 от дисертационния труд), повечето от които впоследствие са „привлечени“ като респонденти на изследването.

В *първа глава* са представени основните понятия, които са свързани с произхода и трансформациите на „тежката“ музика, както и на общността, която създават фестивалите и концертите. Подробно са анализирани характеристиките на понятието „фестивал“ в неговото многообразие от форми не само в България, но и по света. Обвързани и изследвани по този начин, основните понятия на дисертационния труд – „фестивали“ и „тежка“ музика, създават добра основа за разбиране на протичащите процеси в обществото с оглед на възникващите предизвикателства и проблеми при организирането и промотирането на коментираните културни събития. Специално внимание е отделено и на проучването на публиката като целева група на организираните събития, която е основен коректив на усилията и опитите на организаторите на фестивали на „тежката“ музика да предложат качествени и устойчиви във времето и пространството културни събития.

Във *втора глава* са изследвани различните видове фестивали за „тежка“ музика, от гледна точка на тяхната релевантност към целите на изследването, както и с оглед на прецизния анализ на информацията кой ги организира и с какви знания и умения. Особено внимание изисква и проучването на случая с фестивала „Kavarna rock“, който е представен в дисертационния труд като „най-успешния мащабен ивент за „тежка“ музика у нас“ (с.37 от дисертационния труд и с.16 от Автореферата). Наистина впечатляваща е типологията на фестивалите на „тежката“ музика, която включва 100 български и 25 чуждестранни събития, представени в следните категории: празници на града/събори трансформирани във фестивали; мото фестивали; бир фестове; конкурси представени като фестивали; профилирани фестивали; прекратени фестивали с добри възможности; фестивали, доближаващи се до европейските събития за „тежка“ музика и световно известни фестивали (с.39-77 от дисертационния труд). Освен това е направен сравнителен анализ с графити фестивалите, за да се демонстрират отличителните характеристики на фестивалите на „тежката“ музика, но и да се посочат и техните силни и слаби страни във връзка с отправянето на препоръки за подобряване на тяхната устойчивост и за засилване на обществения им ефект (с.16 и по-конкретно на с.21 от Автореферата).

В *трета глава* са разгледани различни решения на идентифицираните проблеми и по-конкретно на този с неустойчивостта на фестивалите за „тежка“ музика. Те са свързани с придобиването и усъвършенстването на знания и умения за тяхното организиране. Изборът на дисертанта да използва валидирането на знания и умения, за да се гарантира качество и доверие в предлаганите стоки и услуги и впоследствие устойчивост на фестивалите, е добре аргументиран в тази част от дисертационния труд. Подробно са анализирани възможностите, които предлагат и други обучителни форми и по-конкретно формалното обучение, неформалното обучение и самостоятелното учене, ученето през целия живот, професионалното образование и обучение, за да се стигне по закономерен начин до валидирането на знания, умения и компетентности, придобити извън учебна среда, както и до сертифицирането на умения за планиране и провеждане на ивенти като решения, които в най-голяма степен гарантират качество и устойчивост на организираните събития. Изработен е и модел на екип, който може да реализира фестивали за „тежка“ музика с дългосрочни ефекти.

В *Заключението* са представени изводите от изследването, както и възможностите, които се разкриват като резултат от него с оглед на подобряването на дейността и ефективността на фестивалите на „тежката“ музика в България. Авторефератът коректно отразява постигнатите изследователски резултати и приносите на изследването.

В своята цялост дисертационния труд изследва и представя достатъчно плътно и прецизно протичащите процеси в областта на „тежката“ музика в България и по-конкретно тези които са свързани с организирането на фестивали като аргументирано обвързва необходимите знания и умения за осъществяването на тази дейност с тяхното валидиране. Основната цел е да се гарантира устойчивост и развитие на фестивалите на „тежката“ музика в България чрез валидиране на знания, умения и компетентности за тяхното организиране. Валидирането на такива знания и умения е добре аргументирано като оптимално решение в конкретната ситуация.

Постигнатите изследователски резултати и вече представените качества на дисертационния труд ми дават достатъчно основание да гласувам „за“ присъждането на Илияна Маринова Чоевска на образователната и научна степен “доктор”.

7.04.2021 г.

г. София

Проф. д.н. Иван Кабаков